

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ 17 ^{ΗΣ} ΕΚΔΟΣΗΣ.....	9
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ 15 ^{ΗΣ} ΕΚΔΟΣΗΣ.....	11

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ (ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ)

§ 1. Σύνταγμα. Εποπτεύουσα Αρχή – Εξουσίες.....	31
§ 2. Διάλυση σωματείου, συνεπεία συνταγματικής εκτροπής	38

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ – ΣΧΟΛΙΑ

§ 3. Αρμοδιότητα για αναγνώριση σωματείου – Τροποποίηση καταστατικού – Διάλυση σωματείου – Εξουσιοδότηση στη μειοψηφία για σύγκληση γενικής συνέλευσης	43
§ 4. Σωματειακές υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας	45
§ 5. Έννοιες δικονομικών και ουσιαστικών ακυροτήτων	47
§ 6 Άρθρο 739. Υπαγόμενες υποθέσεις	50
§ 6 Α. Άρθρο 740. Καθ' ύλην αρμοδιότητα δικαστηρίων	50
§ 6 Β. Άρθρο 741. Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων εκουσίας δικαιοδοσίας.....	51
§ 6 Γ Άρθρο 742. Ικανότητα ανηλίκων ως διαδίκων	51
§ 6 Δ. Άρθρο 743. Δικαστική πληρεξουσιότητα.....	52
§ 7. Άρθρο 744. Ισχύον ανακριτικό σύστημα	52
§ 8. Άρθρο 745. Χρόνος προβολής ισχυρισμών	53
§ 9. Άρθρο 746. Επιβολή δικαστικών εξόδων	54
§ 10. Άρθρο 747. Άσκηση αίτησης στη γραμματεία.....	54
§ 11. Άρθρο 748. Προδικασία - προδικαστικά θέματα	56
§ 12. Άρθρο 749. Συμβιβασμός - διαμεσολάβηση.....	59
§ 13. Άρθρο 750. Παράσταση εισαγγελέα	59
§ 14. Άρθρο 751. Μεταβολή αίτησης	60
§ 15. Άρθρο 752. Κύρια και πρόσθετη παρέμβαση	61
§ 16. Άρθρο 753. Άσκηση προσεπικλήσης.....	64

§ 17. Άρθρο 754. Ερημοδικία διαδίκων.....	64
§ 18. Άρθρο 757. Πλασματική επίδοση αποφάσεων	66
§ 19. Άρθρο 758. Ανάκληση - μεταρρύθμιση αποφάσεων	66
§ 20. Άρθρο 759. Διαδικασία – αποδείξεις – αυτοψία – πραγματογνωμο- σύνη.....	68
§ 21. Άρθρο 760. Εφαρμογή άρθρου 748 και στα ένδικα μέσα - κλήση εισαγγελέα.....	70
§ 22. Άρθρο 761. Δικαίωμα άσκησης έφεσης.....	71
§ 23. Άρθρο 762. Συνέπειες άσκησης έφεσης από ομόδικο διάδικο.....	71
§ 24. Άρθρο 763. Αναστολή εκτέλεσης απόφασης.....	73
§ 25. Άρθρο 764. Πρόσθετοι λόγοι – αντέφεση – ανακοπή – ερημοδικία διαδίκων	75
§ 26. Άρθρο 765. Νέοι ισχυρισμοί και νέα αποδεικτικά μέσα στο εφετείο	76
§ 27. Άρθρο 767. Δικαιούχοι άσκησης αναψηλάφησης	77
§ 28. Άρθρο 769. Δικαιούχοι άσκησης αναίρεσης.....	78
§ 29. Άρθρο 770. Αναστολή εκτέλεσης και ισχύος απόφασης από τον Άρειο Πάγο	78
§ 30. Άρθρο 773. Άσκηση τριτανακοπής- νέοι λόγοι.....	79
§ 31. Άρθρο 774. Αναστολή εκτέλεσης και ισχύος τριτανακοπτόμενης απόφασης	81
§ 32. Άρθρο 776. Ειδικά βιβλία εγγραφής αιτήσεων και αποφάσεων	82
§ 33. Άρθρο 778. Δεδικασμένο δικαστικών αποφάσεων	83
§ 34. Άρθρο 781. Έκδοση προσωρινών διαταγών	86
§ 35. Άρθρο 786. Διορισμός προσωρινής διοίκησης ή εκκαθαριστών νομικών προσώπων	88
§ 36. Άρθρο 787. Εγγραφή σωματείου– τροποποίηση – διάλυση - αρμόδιο δικαστήριο.....	91
§ 37. Άρθρο 789. Σύγκληση συνέλευσης συνεταιρισμού-αρμόδιο δικαστήριο	94
§ 38. Διόρθωση δικαστικής απόφασης	95

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

§ 39. Νομικά Πρόσωπα – Έννοια	97
§ 40. Ενώσεις προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα.....	98
§ 41. Κερδοσκοπική δραστηριότητα σωματείων	107
§ 42. Ελεγκτικό φορολογικό καθεστώς επί σωματείων	108

§ 43. Εκλογικά συστήματα	109
§ 44. Νομική προσωπικότητα σωματείων	109
§ 45. Τύπος δικαιοπραξίας – εφαρμοστέο δίκαιο	110
§ 46. Νομικά πρόσωπα, γενικά	111
§ 47. Διεκδίκηση ηθικής βλάβης από τα σωματεία	111
§ 48. Θρησκευτικές Κοινότητες – Προϋποθέσεις σύστασης	113
§ 49. Έκταση ικανότητας νομικού προσώπου	113
§ 50. Συστατικό έγγραφο (Πρακτικό ίδρυσης)	116
§ 51. Έδρα – μεταβολή ή μετάθεση έδρας.....	117
§ 52. Διοίκηση – κατανομή και αφαίρεση αξιωμάτων – πλειοψηφία	118
§ 53. Κατανομή και ανακατανομή αξιωμάτων	123
§ 54. Αφαίρεση αξιώματος – Μομφή – Προϋποθέσεις.....	124
§ 55. Έλλειψη εξουσίας της μειοψηφίας για σύγκληση Δ.Σ.....	125
§ 56. Ανεπίτρεπτη συμμετοχή μέλους του Δ.Σ. σε απόφαση που αφορά στο ίδιο ή στους στενούς συγγενείς του – ακυρότητα	126
§ 57. Εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου – εκπροσώπηση	127
§ 58. Προσδιορισμός εξουσίας του Δ.Σ.– λήξη εξουσίας	128
§ 59. Έλλειψη μελών διοίκησης σωματείου ή συνεταιρισμού.....	129
§ 60. Πραγματική και νομική έλλειψη διοίκησης.....	132
§ 61. Έννοια και λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων – κακοδιαχείριση.....	133
§ 62. Πλασματική έλλειψη διοίκησης.....	134
§ 63. Αρμόδιο δικαστήριο διορισμού – δικαιοδοσία	135
§ 64. Διορισμός προσωρινής διοίκησης με προσωρινή διαταγή	135
§ 65. Έλλειψη απαρτίας – έννοια – επικρατούσα άποψη.....	136
§ 66. Ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 69 ΑΚ.....	137
§ 67. Αρμοδιότητα διορισμού του δικαστηρίου – περιορισμοί.....	138
§ 68. Ανάκληση απόφασης διορισμού προσωρινής διοίκησης.....	139
§ 69. Συμπληρωματικός διορισμός διοίκησης – μικτή διοίκηση	139
§ 70. Αδράνεια διενέργειας εκλογών – Έλλειψη εξουσίας.....	140
§ 71. Παράβαση γραπτών διατάξεων – εθιμικό δίκαιο	141
§ 72. Προθεσμία εκλογών μετά την σύσταση σωματείου.....	141
§ 73. Χρόνος επέλευσης αποτελεσμάτων αποφάσεων διορισμού	141
§ 74. Φορέας άσκησης αίτησης διορισμού – επιλογή προσώπων.....	142
§ 75. Έλλειψη αρμοδιότητας δικαστηρίου για έκπτωση διοίκησης.....	144
§ 76. Έκπτωση αιρετού Δ.Σ. με απόφαση Εποπτεύουσας Αρχής.....	145
§ 77. Ανεπίτρεπτος ο αυτοτελής διορισμός ελεγκτικής επιτροπής.....	146
§ 78. Έναρξη και λήξη χρόνου θητείας προσωρινής διοίκησης	147
§ 79. Τριτανακοπή κατά απόφασης διορισμού διοίκησης	148

§ 80. Χρόνος άσκησης αίτησης διορισμού διοίκησης.....	149
§ 81. Χρόνος άσκησης αίτησης παράτασης θητείας διοίκησης	149
§ 82. Εξουσίες προσωρινής διοίκησης – εγγραφή και διαγραφή μελών – διαχειριστικές πράξεις – απόλυση προσωπικού.....	149
§ 83. Παράνομη κατοχή στοιχείων – άρνηση παράδοσης αυτών	153
§ 84. Δικαιοπραξίες νομικών προσώπων	153
§ 85. Ευθύνη του νομικού προσώπου	154
§ 86. Εκκαθάριση περιουσίας σωματείου μετά τη διάλυσή του	155
§ 87. Όργανα εκκαθάρισης περιουσίας διαλυθέντος σωματείου	155
§ 88. Θέση και εξουσία εκκαθαριστή	156
§ 89. Ευθύνη εκκαθαριστή.....	157
§ 90. Νομοθεσία εκκαθάρισης	157
§ 91. Τύχη περιουσίας μετά τη διάλυση νομικού προσώπου	157
§ 92. Σωματείο (έννοια) – φορέας σύστασης – χρόνος σύστασης.....	158
§ 93. Διατυπώσεις για την εγγραφή σωματείου	162
§ 94. Φορείς σύστασης υπερκείμενων οργανώσεων.....	162
§ 95. Καταστατικό σωματείων – όροι – ακύρωση σύστασης	163
§ 96. Ανακοπή τρίτου	165
§ 97. Λόγοι απόρριψης αίτησης ή ακύρωσης διαταγής εγγραφής.....	166
§ 98. Δημοσιογραφικά σωματεία – περιορισμοί.....	167
§ 99. Εγγραφή σωματείου στο βιβλίο του Πρωτοδικείου (βλ. σχετικά και άρθρο 2 του ν. 4808/2021)	169
§ 100. Ένδικα μέσα και βοηθήματα – Ανακοπή.....	170
§ 101. Δικονομικά θέματα άρθρου 82 ΑΚ.....	171
§ 102. Χρόνος απόκτησης νομικής προσωπικότητας σωματείου	175
§ 103. Εγγραφή τροποποίησης του καταστατικού (βλ. σχετικά και άρθρο 2 του ν. 4808/2021)	176
§ 104. Καταχώριση διάλυσης σωματείου	177
§ 105. Είσοδος νέων μελών – προϋποθέσεις	178
§ 106. Αποχώρηση μελών – συνέπειες	179
§ 107. Αποβολή μελών – προϋποθέσεις – προσβολή κύρους	181
§ 108. Διαδικασία αποβολής – αρμόδιο όργανο – ακρόαση.....	181
§ 109. Προδικασία αποβολής.....	184
§ 110. Απαρτία – Πλειοψηφία – Αιτιολογία απόφασης.....	185
§ 111. Χρόνος άσκησης προσφυγής – αγωγής – φύση προσφυγής	186
§ 112. Αρμόδιο δικαστήριο – Προθεσμία προσβολής	186
§ 113. Επανεγγραφή – επανάληψη διαδικασίας αποβολής.....	190
§ 114. Διαφορές διαγραφής – αποβολής	190

§ 115. Ισοτιμία μελών – εξαιρέσεις	192
§ 116. Υποχρεώσεις και δικαιώματα αποχωρούντων μελών	194
§ 117. Ιδιότητα μελών – αντιπροσώπευση.....	195
§ 118. Διοίκηση σωματείου – διάρκεια θητείας.....	196
§ 119. Συγκρότηση σε σώμα της διοίκησης – προϋποθέσεις.....	197
§ 120. Κατανομή αξιωμάτων των μελών της διοίκησης.....	198
§ 121. Πλειοψηφία – προγνωστοποίηση θεμάτων Η.Δ.....	200
§ 122. Περί μομφής κατά μελών Δ.Σ. – προϋποθέσεις.....	200
§ 123. Ακυρότητα αποφάσεων Δ.Σ. – θεραπεία τούτων.....	201
§ 124. Κωλύματα μελών Δ.Σ. φιλανθρωπικών σωματείων	202
§ 125. Γενική Συνέλευση – αρμοδιότητες – έκταση.....	202
§ 126. Αντιπροσωπευτική (ενδιάμεση) Γενική Συνέλευση.....	205
§ 127. Υπέρβαση αρμοδιότητας γενικής συνέλευσης – συνέπειες.....	206
§ 128. Έργο της γενικής συνέλευσης – εποπτείες – έλεγχοι.....	207
§ 129. Σύγκληση γενικής συνέλευσης από το ΔΣ – όροι σύγκλησης	211
§ 130. Σύγκληση γενικής συνέλευσης από αναρμόδιο όργανο.....	213
§ 131. Σύγκληση γενικής συνέλευσης από την μειοψηφία – όροι.....	216
§ 132. Τρόπος λήψης των αποφάσεων – ημερήσια διάταξη – παραβίαση.....	218
§ 133. Απαγόρευση συμμετοχής μέλους σε ψηφοφορία – ακυρότητα	222
§ 134. Προϋποθέσεις για τροποποίηση καταστατικού ή για διάλυση σωματείου (απαρτία – πλειοψηφία – έκταση – όροι).....	223
§ 135. Προϋποθέσεις μεταβολής σκοπού σωματείου	228
§ 136. Ακυρότητα απόφασης γενικής συνέλευσης και διοίκησης	229
§ 137. Η αντίθεση απόφασης στο Νόμο ή στο Καταστατικό.....	233
§ 138. Προσβολή αποφάσεων Δ.Σ. – φύση αποφάσεων – εκτελεστότητα – αρμόδιο δικαστήριο – αναλογική εφαρμογή.....	234
§ 139. Διαδικασία εκδίκασης της ακυρωτικής αγωγής.....	238
§ 140. Πληρεξουσιότητα για παράσταση δικηγόρου.....	241
§ 141. Προθεσμία άσκησης αγωγής – επαναβίωση προθεσμίας.....	243
§ 142. Ιδιόρρυθμη παρέμβαση τρίτου – προθεσμία άσκησης.....	244
§ 143. Η Νομοθετική ρύθμιση ελαττωματικών αποφάσεων Γ.Σ. και Δ.Σ. σωματείων και συνδικαλιστικών οργανώσεων	245
§ 144. Η νομική φύση των αποφάσεων των καταστατικών οργάνων.....	250
§ 145. Απόλυτα άκυρες αποφάσεις – κανόνες ηθικής – δημόσιας τάξης	250
§ 146. Νομική αντιμετώπιση των απολύτως άκυρων αποφάσεων.....	251
§ 147. Αναγνωριστική αγωγή ακυρότητας και δεδικασμένο αυτής.....	252
§ 148. Δικονομικά ζητήματα επί των αναγνωριστικών αγωγών.....	255
§ 149. Εκκρεμοδικία	255

§ 150. Το ορισμένο της αναγνωριστικής, περί ακυρότητας, αγωγής	256
§ 151. Ομοδικία	256
§ 152. Αρμόδιο δικαστήριο εκδίκασης αναγνωριστικών αγωγών	257
§ 153. Ανυπόστατες αποφάσεις σωματειακών οργάνων.....	257
§ 154. Αρμόδιο δικαστήριο εκδίκασης ανυπόστατων αποφάσεων.....	258
§ 155. Είδη ανυπόστατων αποφάσεων σωματειακών οργάνων	258
§ 156. Άκυρες και ακυρώσιμες αποφάσεις – διακριτικά γνωρίσματα	259
§ 157. Φύση και ενέργεια ακύρωσης διαπλαστικών δικαστικών αποφάσεων σωματείων και συνδικαλιστικών οργανώσεων	262
§ 158. Αρμόδιο ακυρωτικό δικαστήριο – προθεσμία – αναστολή.....	263
§ 159. Θεραπεία άκυρων αποφάσεων σωματείου.....	264
§ 160. Προϋποθέσεις ακύρωσης αποφάσεων – ενεργητική νομιμοποίηση – έννοια και τρόποι συναίνεσης – έννομο συμφέρον μελών και τρίτων	264
§ 161. Ερμηνεία σωματειακών αποφάσεων.....	265
§ 162. Μέθοδοι ερμηνείας σωματειακών διατάξεων	266
§ 163. Αποκλειστική αρμοδιότητα γενικής συνέλευσης.....	266
§ 164. Φύση εφορευτικής επιτροπής και αποφάσεων αυτής	267
§ 165. Ελεγκτική επιτροπή – έργο αυτής.....	269
§ 166. Αιτιώδης συνάφεια μεταξύ παράβασης και απόφασης.....	271
§ 167. Τεκμήριο αρμοδιότητας της γενικής συνέλευσης	273
§ 168. Διακρίσεις τακτικών και εκτάκτων γενικών συνελεύσεων	273
§ 169. Περιπτωσιολογία ελαττωματικών αποφάσεων σωματείων.....	273
§ 170. Αρμοδιότητα για διεκδίκηση συνδρομών – εισφορών.....	279
§ 171. Προσβολή αποφάσεων εκλογής εκπροσώπων των εργαζομένων στα Δ.Σ. επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας.....	279
§ 172. Ακύρωση αποφάσεων αθλητικών σωματείων – αρμοδιότητα	280
§ 173. Ελαττώματα αποφάσεων σχετικά με την πρόσκληση των μελών (βλ. και παρ. 132).....	280
§ 174. Ελαττώματα αποφάσεων σχετικά με τον χρόνο, τον τόπο και τον χώρο διεξαγωγής της Γενικής Συνέλευσης	284
§ 175. Ελαττώματα αποφάσεων σχετικά με τη διεύθυνση της συζήτησης και με τον τρόπο διεξαγωγής της ψηφοφορίας.....	285
§ 176. Ελαττώματα αποφάσεων σχετικά με τα απαιτούμενα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας – εξαιρέσεις	287
§ 177. Ελαττώματα αποφάσεων σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της ψηφοφορίας – Έργο και φύση της Εφορευτικής Επιτροπής	290
§ 178. Νομική φύση και ελαττώματα της ψήφου μελών της Γ.Σ.	295
§ 179. Συνέπειες της άκυρης ψήφου στην απόφαση της Γ.Σ.	295

§ 180. Ελαττώματα εκλογιμότητας μελών Διοικητικού Συμβουλίου	296
§ 181. Η επανάληψη της ακυρώσιμης απόφασης της Γ.Σ.....	297
§ 182. Η επικύρωση της ακυρώσιμης απόφασης της Γ.Σ.	298
§ 183. Αντικείμενο προσβολής με την ακυρωτική αγωγή	299
§ 184. Η πληρότητα του δικογράφου της ακυρωτικής αγωγής.....	300
§ 185. Το αντικείμενο και η εκδίκαση της ακυρωτικής αγωγής	301
§ 186. Η κατανομή του βάρους απόδειξης στην ακυρωτική δίκη.....	303
§ 187. Πρόσθετη παρέμβαση στην ακυρωτική δίκη	304
§ 188. Η ακυρωτική δικαστική απόφαση – φύση αυτής.....	306
§ 189. Δεδικασμένο της δικαστικής απόφασης (έκταση)	308
§ 190. Η διαπλαστική ενέργεια της ακυρωτικής απόφασης.....	310
§ 191. Η απορριπτική της ακυρωτικής αγωγής δικαστική απόφαση	312
§ 192. Η παραγραφή εν επιδικία	313
§ 193. Αναστολή εκτέλεσης αποφάσεων σωματειακών οργάνων	316
§ 194. Προϋποθέσεις αναστολής εκτέλεσης αποφάσεων	319
§ 195. Νομιμοποιούμενοι διάδικοι στη δίκη αναστολής.....	322
§ 196. Τηρητέα διαδικασία – Προϋποθέσεις αναστολής	328
§ 197. Η προσωρινή διαταγή	328
§ 198. Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος.....	329
§ 199. Η απόφαση αναστολής.....	329
§ 200. Περί ανάκλησης ή μεταρρύθμισης αποφάσεων εκδοθεισών κατά την ειδική διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων	333
§ 201. Χρονική διάλυση σωματείου με απόφαση της συνέλευσης.....	338
§ 202. Περιπτώσεις διάλυσης (αυτοδίκαια) κατά το καταστατικό.....	339
§ 203. Περιπτώσεις διάλυσης σωματείου με δικαστική απόφαση	340
§ 204. Έννοια κερδοσκοπικής δραστηριότητας	343
§ 205. Διαφορές σωματείων και εμπορικών εταιρειών.....	343
§ 206. Το σωματείο, ως ιδρυτικό μέλος εμπορικής εταιρείας.....	344
§ 207. Μεταβολή σκοπού σε κερδοσκοπικό σωματείο.....	344
§ 208. Πρόσθετος φορέας διάλυσης από συνταγματική διάταξη.....	345
§ 209. Διάλυση σωματείου – φορέας άσκησης αίτησης	345
§ 210. Ενοποίηση σωματειακών οργανώσεων.....	348
§ 211. Προϋποθέσεις ενοποίησης	349
§ 212. Νομική κατάσταση απορροφώμενου σωματείου	350
§ 213. Τύχη περιουσίας απορροφώμενου σωματείου	350
§ 214. Δικαστική προστασία μελών αντίθετων στην ενοποίηση	350
§ 215. Τύχη περιουσίας μετά τη διάλυση	351
§ 216. Πώληση και αγορά ακινήτου ανήκοντος σε σωματείο	351

§ 217. Ενεργητική νομιμοποίηση του σωματείου.....	351
§ 218. Κυνηγετικές οργανώσεις.....	352
§ 219. Μισθώσεις από σωματεία	352
§ 220. Νομιμοποίηση για διεξαγωγή δίκης.....	352
§ 221. Άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού και διαδικασίες αναλήψεων.....	353
§ 222. Υπόδειγμα καταστατικού αστικού σωματείου (συλλόγου)	354

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΙΚΑΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

§ 223. Αιτιολογία θέσπισης του Ν. 1712/87 και των άρθρων 8-16 του Ν. 2081/92.....	365
§ 224. Αντικείμενο – Έκταση Εφαρμογής του Ν. 1712/87 και 2081/92.....	367
§ 225. Σκοποί επαγγελματικών οργανώσεων.....	371
§ 226. Ίδρυση προμηθευτικών ή πιστωτικών συνεταιρισμών	371
§ 227. Μέσα επίτευξης σκοπών	372
§ 228. Δικαιώματα προς τις Αρχές.....	372
§ 229. Αγωνιστικές κινητοποιήσεις – κατάχρηση δικαιώματος	372
§ 230. Σύσταση των επαγγελματικών οργανώσεων – Διακρίσεις.....	373
§ 231. Νομική μορφή επαγγελματικών οργανώσεων	375
§ 232. Έννοια εμπόρου	377
§ 233. Αλληλοβοηθητικά σωματεία –Ταμεία Αλληλοβοήθειας.....	377
§ 234. Στοιχεία επωνυμίας επαγγελματικής οργάνωσης.....	378
§ 235. Μεταγενέστερη και παράλληλη ίδρυση επαγγ.οργάνωσης.....	378
§ 236. Χορήγηση αντιγράφων από το δικαστήριο	378
§ 237. Βιβλία των επαγγελματικών οργανώσεων	378
§ 238. Θεώρηση βιβλίων επαγγελματικών οργανώσεων	381
§ 239. Χορήγηση αντιγράφων από την επαγγελματική οργάνωση.....	381
§ 240. Τηρούμενα βιβλία	382
§ 241. Πόροι και τρόπος είσπραξης εισφορών και συνδρομών	383
§ 242. Καθορισμός εισφοράς – συνδρομής – το ακατάσχετο της περιουσίας των επαγγελματικών οργανώσεων	384
§ 243. Μέλη – Εγγραφή – δικαιώματα και υποχρεώσεις.....	385
§ 244. Είσοδος νέων μελών, κατά τον γενικό κανόνα Α.Κ.....	387
§ 245. Δικαστική προστασία για εγγραφή (άρθρο 4 του Ν. 1712/87)	387
§ 246. Αποχώρηση μελών – συνέπειες – όροι	389
§ 247. Διαγραφή μέλους	390
§ 248. Αποβολή μελών	391

§ 249. Διαδικασία αποβολής.....	392
§ 250. Αντιπροσώπευση μελών επαγγελματικής οργάνωσης.....	396
§ 251. Όργανα των επαγγελματικών οργανώσεων – Γενική Συνέλευση – Διαδικαστικά θέματα συγκλήσεων, απαρτιών κ.λπ.	397
§ 252. Γενική Συνέλευση – όροι σύγκλησης.....	399
§ 253. Τρόποι και περιπτώσεις μυστικής ψηφοφορίας.....	401
§ 254. Μυστική ψηφοφορία επί ειδικών θεμάτων.....	401
§ 255. Έργο εφορευτικής επιτροπής– όργανο εκλογής της.....	402
§ 256. Πλειοψηφία.....	404
§ 257. Ακυρότητα απόφασης γενικής συνέλευσης.....	405
§ 258. Περιπτώσεις ελαττωματικότητας αποφάσεων.....	406
§ 259. Προσβολή αποφάσεων.....	406
§ 260. Αγωγή – Προθεσμία.....	407
§ 261. Φορέας δικαιώματος ακύρωσης.....	408
§ 262. Έφεση – Προθεσμία.....	409
§ 263. Αναστολή εκτέλεσης άκυρης απόφασης.....	410
§ 264. Προϋποθέσεις τροποποίησης του καταστατικού ή μεταβολής του σκοπού ή διάλυσης της οργάνωσης.....	411
§ 265. Διοικητικό συμβούλιο – ελεγκτική επιτροπή – αντιπρόσωποι.....	411
§ 266. Έλλειψη διοίκησης επαγγελματικής οργάνωσης.....	414
§ 267. Αποχώρηση διοικητικών μελών – παραίτηση ΔΣ.....	416
§ 268. Εκπροσώπηση επαγγελματικών οργανώσεων.....	417
§ 269. Όριο θητείας Δ.Σ. επαγγελματικών οργανώσεων.....	417
§ 270. Ελεγκτική Επιτροπή.....	418
§ 271. Αντιπρόσωποι υπερκείμενων οργανώσεων.....	418
§ 272. Προϋποθέσεις εκλογής αντιπροσώπων.....	422
§ 273. Ειδικό εκλογικό βιβλιάριο – εκλογές.....	422
§ 274. Συμμετοχή μελών στα διοικητικά όργανα.....	425
§ 275. Αντιπρόσωποι – επιλογή – ανάδειξη.....	426
§ 276. Διορισμός δικαστικού αντιπροσώπου – όργανο διορισμού.....	429
§ 277. Τρόπος διεξαγωγής εκλογών – έργο δικαστικού αντιπροσώπου – έλλειψη δικαστικού αντιπροσώπου – συνέπειες.....	429
§ 278. Εκτελεστικές Επιτροπές – Τα προεδρεία.....	430
§ 279. Εκλογικό σύστημα – εφαρμογή.....	431
§ 280. Ψηφοφορία – Πρακτικά διαλογής.....	434
§ 281. Παθητικό υποκείμενο δίκης.....	435
§ 282. Εκλογικός νόμος – παρατηρήσεις.....	435
§ 283. Ποινικές διατάξεις.....	437

§ 284. Μεταβατικές διατάξεις. Εκκαθάριση μητρώων – εγγραφές νέων μελών	438
§ 285. Πρώτες εκλογές στις επαγγελματικές οργανώσεις.....	438
§ 286. Υπόδειγμα καταστατικού πρωτοβάθμιας επαγγ. οργάνωσης.....	439

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

§ 287. Γενικά περί εργασίας και μέσων παραγωγής	453
§ 288. Ο Νόμος 1264/82 (περιεχόμενο).....	453
§ 289. Αντικείμενο του Νόμου 1264/82	455
§ 290. Συνταγματικές διατάξεις περί συνδικαλιστικών οργανώσεων.....	456
§ 291. Τριτενέργεια ατομικών θεμελιωδών δικαιωμάτων	456
§ 292. Σκοπός του Ν. 1264/1982 – έκταση εφαρμογής	457
§ 293. Σωματεία συνταξιούχων	459
§ 294. Έννοια εργαζομένου	459
§ 295. Εξαιρέσεις κατηγοριών	460
§ 296. Διακρίσεις συνδικαλιστικών οργανώσεων.....	466
§ 297. Καταχώριση συνδικαλιστικών οργανώσεων.....	466
§ 298. Βιβλία συνδικαλιστικών οργανώσεων	477
§ 299. Σκοποί συνδικαλιστικών οργανώσεων.....	478
§ 300. Μέσα επίτευξης σκοπών	479
§ 301. Δικαιώματα προς τις Αρχές.....	480
§ 302. Πόροι – καθορισμός συνδρομών – τρόποι είσπραξης.....	481
§ 303. Είσπραξη εισφορών – τρόποι – μέσα.....	483
§ 304. Μέλη συνδικαλιστικών οργανώσεων.....	485
§ 305. Προϋποθέσεις εγγραφής μελών	488
§ 306. Δικαστική προστασία για εγγραφή μελών	489
§ 307. Διαγραφή μέλους	491
§ 308. Γ.Σ. μελών – Απαρτία – Λήψη και προσβολή αποφάσεων.....	493
§ 309. Περί απαρτίας	495
§ 310. Το ζήτημα του τρόπου ψηφοφορίας – η μυστική ψηφοφορία	498
§ 311. Περιπτώσεις μυστικής ψηφοφορίας.....	500
§ 312. Αρμόδιο όργανο ψηφοφοριών – εφορευτική επιτροπή.....	501
§ 313. Περί πλειοψηφίας.....	502
§ 314. Διακρίσεις των άκυρων αποφάσεων	503
§ 315. Ενδοσωματειακοί τρόποι άρσης των ελαττωματικών αποφάσεων – Η παραίτηση όλων των μελών της συνδικαλιστικής οργάνωσης από το δικαίωμα της ακύρωσης	506

§ 316. Ελαττώματα σχετικά με την συμμετοχή δικαιουμένων και μη δικαιουμένων μελών	507
§ 317. Πληρότητα του αγωγικού δικογράφου.....	509
§ 318. Ακυρότητα αποφάσεων – αιτιώδης σύνδεσμος – ενοποίηση.....	510
§ 319. Προσβολή αποφάσεων – προθεσμία.....	510
§ 320. Ακυρωτική αγωγή του άρθρου 8 παρ. 4 του Ν.1264/82 και ήδη του Ν. 4808/2021.....	511
§ 321. Ενεργητική νομιμοποίηση εναγόντων μελών	512
§ 322. Απαραίτητα στοιχεία για την πληρότητα της αγωγής.....	513
§ 323. Η ενεργητική νομιμοποίηση συνδικαλιστικών Οργανώσεων και μελών των υπερκείμενων δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων	514
§ 324. Ενάγοντες τρίτοι έχοντες έννομο συμφέρον προς ακύρωση.....	516
§ 325. Η διοίκηση της συνδικαλιστικής οργάνωσης, ως ενάγουσα	518
§ 326. Παθητική νομιμοποίηση	519
§ 327. Έννοια λήξης γενικής συνέλευσης.....	519
§ 328. Περί ομοδικίας	521
§ 329. Έφεση – Προθεσμία.....	522
§ 330. Αναστολή εκτέλεσης απόφασης σωματειακών οργάνων.....	522
§ 331. Αντιπροσώπευση σωματείου – διοικητικό συμβούλιο	523
§ 332. Αντιπροσωπευτικότητα και ικανότητα για σύναψη ΣΣΕ.....	523
§ 333. Διοικητικά όργανα συνδικαλιστικών οργανώσεων.....	530
§ 334. Διάρκεια θητείας Δ.Σ.	531
§ 335. Ελεγκτική επιτροπή – διάρκεια θητείας της.....	532
§ 336. Αντιπρόσωποι για υπερκείμενες οργανώσεις – διάρκεια θητείας.....	533
§ 337. Εκλογές διοικητικών οργάνων	535
§ 338. Εκλογή αντιπροσώπων.....	537
§ 339. Διοίκηση.....	540
§ 340. Παραίτηση μέλους – ανάκληση παραίτησης	541
§ 341. Ένωση προσώπων κατά την ίδρυση σωματείου	543
§ 342. Όροι καταστατικού συνδικαλιστικών οργανώσεων.....	543
§ 343. Διεξαγωγή εκλογών – δικαστικός αντιπρόσωπος	545
§ 344. Δικαστικός αντιπρόσωπος – εφορευτική επιτροπή.....	547
§ 345. Εκλογή εφορευτικής επιτροπής	549
§ 346. Προϋποθέσεις εκλογής αντιπροσώπων	550
§ 347. Σύστημα εκλογών – Εκλογικό μέτρο – Θέματα προδικασίας.....	551
§ 348. Εκλογικό σύστημα – Κατανομή των εδρών.....	552
§ 349. Παραταξιακοί συνδυασμοί.....	559

§ 350. Υποβολή υποψηφιοτήτων	559
§ 351. Ανακήρυξη υποψηφίων.....	560
§ 352. Ψηφοφορία – Πρακτικά διαλογής.....	560
§ 353. Ψηφοδέλτια – Φάκελοι- Χρήση τούτων, κατά την φυσική ψηφοφόρηση	564
§ 354. Ακυρότητα ψηφοδελτίων.....	564
§ 355. Διαδικασία εκλογών με φυσική ψηφοφόρηση των μελών.....	565
§ 356. Ενστάσεις κατά την διάρκεια της ψηφοφορίας.....	567
§ 357Α. Λοιποί τρόποι ψηφοφορίας μελών εξ αποστάσεως.....	568
§ 357 Β. Συστήματα ηλεκτρονικής ψηφοφορίας: Θεωρητικές παρατηρήσεις	571
§ 357 Γ. Ηλεκτρονικός τρόπος ψηφοφορίας σε σωματεία.....	588
§ 358. Εκλογικό σύστημα στις οργανώσεις συνταξιούχων.....	591
§ 359. Προστασία και διευκολύνσεις συνδικαλιστικής δράσης.....	592
§ 360. Περιπτώσεις απαγόρευσης καταγγελίας σύμβασης εργασίας.....	596
§ 361. Μετάθεση συνδικαλιστικών στελεχών.....	600
§ 362. Διαθεσιμότητα συνδικαλιστικών στελεχών	601
§ 363. Περιπτώσεις επιτρεπτής καταγγελίας	601
§ 364. Δημοκρατία στους τόπους εργασίας- Προστασία συνδικαλιστικής δράσης.....	602
§ 365. Θετική και αρνητική συνδικαλιστική ελευθερία.....	605
§ 366. Άδειες συνδικαλιστικών στελεχών του ιδιωτικού τομέα	605
§ 367. Ρύθμιση συνδικαλιστικών δικαιωμάτων	610
§ 368. Δικαίωμα απεργίας – προϋποθέσεις άσκησης δικαιώματος.....	611
§ 369. Επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, η λειτουργία των οποίων έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου.	613
§ 370. Προειδοποίηση απεργίας στο Δημόσιο – ΟΤΑ – Τράπεζες.....	613
§ 371. Όργανα κήρυξης απεργίας – προειδοποίηση – αιτήματα.....	614
§ 372. Όργανα κήρυξης απεργίας	615
§ 373. Περιορισμοί κήρυξης απεργίας – συνταγματικό πλαίσιο	616
§ 374. Όργανο κήρυξης απεργίας πανελληνίας οργάνωσης	619
§ 375. Όργανο κήρυξης απεργίας σε υπερκείμενες οργανώσεις.....	619
§ 376. Κήρυξη απεργίας συνδικαλιστικών ενώσεων	621
§ 377. Άσκηση απεργιακού δικαιώματος μη μελών σωματείων	622
§ 378. Έννοια και μορφές απεργίας.....	622
§ 379. Προσωπικό ασφαλείας και Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας	627

§ 380. Συλλογικές Διαπραγματεύσεις – Διαιτησία Ν. 1876/90. (Περιορισμοί δικαιωμάτων – Ν. 4093/12)	632
§ 381. Απαγόρευση προσλήψεων απεργοσπαστών. Απαγόρευση ανταπεργίας – νομιμότητα απεργίας – έφεση.....	638
§ 382. Παράνομη και καταχρηστική απεργία	641
§ 383. Απεργία, γενικά.....	642
§ 384. Νομοθετικοί κανόνες απεργίας του Ν. 1264/82.....	644
§ 385. Είδη απεργίας – κριτήρια	644
§ 386. Κατάχρηση δικαιώματος.....	647
§ 387. Καταχρηστική άσκηση, ένεκα του τρόπου	650
§ 388. Καταχρηστική άσκηση, συνεπεία των μέσων	650
§ 389. Παράνομη απεργία, λόγω κατάληψης των χώρων εργασίας.....	650
§ 390. Καταχρηστική απεργία, λόγω εκπρόθεσμης προειδοποίησης.....	654
§ 391. Καταχρηστική απεργία, λόγω των αιτημάτων της.....	654
§ 392. Καταχρηστική απεργία αλληλεγγύης σε κύρια απεργία, λήξασα	654
§ 393. Καταχρηστική απεργία, λόγω των σοβαρών συνεπειών της.....	657
§ 394. Αρχή αναλογικότητας	659
§ 395. Δικονομική πλευρά –Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση	660
§ 396. Πολιτική επιστράτευση απεργών – επίταξη υπηρεσιών	663
§ 397. Κοινωνικοποίηση επιχειρήσεων – έλεγχος αποφάσεων	665
§ 398. Ποινικές κυρώσεις παραβατών	668
§ 399. Αποκατάσταση συνδικαλιστών (μεταβατική διάταξη)	670
§ 400. Εγγραφές μελών – Εκκαθάριση μητρώων (μεταβατική διάταξη).....	670
§ 401. Εφαρμογή του αναλογικού εκλογικού συστήματος (μεταβατική διάταξη).....	670
§ 402. Διάλυση ΟΔΕΠΕΣ (μεταβατική διάταξη)	670
§ 403. Λοιπές μεταβατικές διατάξεις	670
§ 404. Ασφαλιστικά βιβλιάρια – Υ.Α. 55350/82	670
§ 405. Εξουσιοδοτικές διατάξεις.....	671
§ 406. Συνδικαλιστικές ελευθερίες και δικαιώματα δημοσίων υπαλλήλων – μεταθέσεις συνδικαλιστών – απεργία	671
§ 407. Δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί.....	675
§ 408. Έμμισθοι πολιτικοί υπάλληλοι.....	676
§ 409. Μετάθεση μελών Δ.Σ. συνδικαλιστικών οργανώσεων Δ.Υ.....	678
§ 410. Δικαίωμα απεργίας δημοσίων υπαλλήλων.....	680
§ 411. Καθεστώς αστυνομικού, στρατιωτικού, πυροσβεστικού και λιμενικού προσωπικού – αιτιολόγηση (ΟλομΑΠ 3/2012)	680

§ 412. Σύσταση σωματίου Αστυνομικού, Πυροσβεστικού, Λιμενικού, Συνοριακού και Στρατιωτικού Προσωπικού	684
§ 413. Συνδικαλιστικά δικαιώματα πολιτικού προσωπικού Ε.Υ.Π.	690
§ 414. Εργαζόμενοι στον Τύπο	692
§ 415. Καταργούμενες διατάξεις.....	693
§ 416. Συλλογικές διαπραγματεύσεις στη Δημόσια Διοίκηση.....	694
§ 417. Καταστατικό πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης	697

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

§ 418. Γενικά.....	711
§ 419. Ο Νόμος 1361/83	712
§ 420. Αγροτικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις	714
§ 421. Σκοπός και δραστηριότητες των Α.Σ.Ο	714
§ 422. Νομική προστασία	717
§ 423. Δομή του Αγροτικού Συνδικαλισμού.....	718
§ 424. Ίδρυση Αγροτικών Συλλόγων.....	719
§ 425. Μέλη – Περιφέρεια Αγροτικών Συλλόγων	720
§ 426. Άρνηση εγγραφής μελών σε Αγροτικό Σύλλογο	721
§ 427. Αποβολή μελών	722
§ 428. Ομοσπονδίες Αγροτικών Συλλόγων	723
§ 429. Συνομοσπονδίες Αγροτικών Συλλόγων	724
§ 430. Σύλλογοι Παραγωγών Πωλητών Λαϊκών Αγορών	725
§ 431. Ενώσεις νέων αγροτών	726
§ 432. Άρνηση εγγραφής σε δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες Α.Σ.Ο.....	727
§ 433. Όροι καταστατικού	727
§ 434. Όργανα των Α.Σ.Ο.	728
§ 435. Γενική Συνέλευση των μελών.....	729
§ 436. Διοικητικό Συμβούλιο – Ελεγκτική Επιτροπή	732
§ 437. Διάρκεια θητείας ΔΣ	734
§ 438. Συμμετοχή σε εκλογές – Διεξαγωγή εκλογών.....	734
§ 439. Εκλογικό σύστημα	735
§ 440. Αντιπροσώπευση σε θεσμοθετημένα όργανα	737
§ 441. Πόροι – Οικονομικές ενισχύσεις.....	738
§ 442. Ειδική καταχώριση στο Πρωτοδικείο	739
§ 443. Βιβλία Α.Σ.Ο.....	739
§ 444. Ποινικές κυρώσεις παραβατών	740

§ 445. Μεταβατικές διατάξεις.....	740
§ 446. Απόδοση δημευθεισών περιουσιών Α.Σ.Ο	741
§ 447. Καταργούμενες διατάξεις.....	742

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

§ 448. Αγροτικοί συνεταιρισμοί	745
§ 449. Αστικοί συνεταιρισμοί	745
§ 450. Μέλη αστικών συνεταιρισμών	749
§ 451. Συνεταιριστικές μερίδες αστικών συνεταιριστών	752
§ 452. Συνεταιριστικά δικαιώματα μεριδούχων.....	754
§ 453. Γενική συνέλευση αστικών συνεταιρισμών	759
§ 454. Αρμοδιότητες γενικής συνέλευσης αστικών συνεταιρισμών	763
§ 455. Διοικητικό συμβούλιο	764
§ 456. Εποπτικό συμβούλιο – δικαιώματα.....	766
§ 457. Βιβλία αστικών συνεταιρισμών	768
§ 458. Διάλυση αστικών συνεταιρισμών	769
§ 459. Πτώχευση – έκτακτη εισφορά.....	770
§ 460. Ενώσεις αστικών συνεταιρισμών.....	771
§ 461. Κρατική εποπτεία επί αστικών συνεταιρισμών.....	773
§ 462. Μητρώο αστικών συνεταιρισμών	774
§ 463. Ποινικές κυρώσεις παραβατών (συνεταιριστών)	774
§ 464. Μετατροπή εταιρείας σε αστικό συνεταιρισμό	775
§ 465. Οικοδομικοί συνεταιρισμοί.....	776
§ 466. Φόροι – ατέλειες – κέρδη – διαχειριστική χρήση	777
§ 467. Υπόδειγμα καταστατικού αστικού συνεταιρισμού	777

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΩΟ

§ 468. Ερασιτεχνικά αθλητικά σωματεία – Λέσχες φίλων	795
§ 469. Ερασιτεχνικός αθλητισμός πρωτοβάθμιων σωματείων – ενώσεων – ομοσπονδιών και ατόμων με αναπηρίες.....	802
§ 470. Αθλητική ένωση.....	821
§ 471. Αθλητική ομοσπονδία.....	827
§ 472. Αθλητισμός ατόμων με αναπηρία	838
§ 473. Πρωτοβάθμιο δικαιοδοτικό πειθαρχικό όργανο.....	843
§ 474. Προσφυγή κατά των αποφάσεων των δικαιοδοτικών οργάνων	846
§ 475. Ανώτατο συμβούλιο επίλυσης αθλητικών διαφορών.....	847
§ 476. Υπόδειγμα καταστατικού αθλητικού σωματείου	852

§ 477. Υπόδειγμα αίτησης προς την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού για διοικητική αναγνώριση του σωματείου.....	871
§ 478. Υπόδειγμα αίτησης που υποβάλλεται προς την Ελληνική Ποδοσφαιρική Ένωση (Ε.Π.Ο.).....	872

ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟ

§ 479. Σωματεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.....	873
§ 480. Εφορεία σχολείων.....	874
§ 481. Σχολικά συμβούλια και σχολικές επιτροπές.....	874
§ 482. Σύλλογοι γονέων μαθητών ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων.....	875
§ 483. Σύλλογοι γονέων μαθητών δημοσίων σχολείων.....	882
§ 484. Θεσμός αντιπροσώπων.....	885
§ 485. Γεωγραφικά διαμερίσματα και λοιπά θέματα ύστερα από την ισχύ του Ν. 4555/19.72018, που απηχεί το πρόγραμμα «Κλεισθένης».....	886
§ 486. Αυτοδίκαιη η εγγραφή των γονέων, ως μελών του συλλόγου (Ερμηνεία του άρθρου 2 § 4 του Ν. 2621/1998).....	887
§ 487. Υποκείμενες των ομοσπονδιών οργανώσεις – Μέτρο υπολογισμού αντιπροσώπων.....	889
§ 488. Εκλογές διοίκησης – ερμηνεία διατάξεων.....	889
§ 489. Ταμειακή τακτοποίηση μελών.....	891
§ 490. Έλλειψη σχολικού συλλόγου – ενέργειες.....	891
§ 491. Ενήλικοι μαθητές.....	892
§ 492. Ενώσεις και ομοσπονδίες γονέων των μαθητών.....	893
§ 493. Υπόδειγμα καταστατικού για συλλόγους γονέων μαθητών.....	896

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ, ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ Κ.ΛΠ.

§ 494. Απαιτούμενα στοιχεία για τη σύσταση σωματείου.....	907
§ 495. Απαιτούμενα στοιχεία για την τροποποίηση καταστατικού.....	908
§ 496. Απαιτούμενα στοιχεία για την εγγραφή:.....	910
§ 497. Διοικητική αναγνώριση αθλητικού σωματείου.....	910
§ 498. Ποινικά θέματα.....	911
§ 499. Οργανωτικά θέματα.....	911
§ 500. Γενικά θέματα.....	912

ΜΕΡΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΙΚΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

§ 501. Υπόδειγμα πρακτικού σύστασης σωματείου (σε τρία αντίτυπα)	913
§ 502. Πρακτικό γενικής συνέλευσης για συμμετοχή σε ομοσπονδία.....	914
§ 503. Πρακτικά γενικής συνέλευσης για τροποποίηση του καταστατικού πρωτοβαθμίου σωματείου	915
§ 504. Πίνακας προσωρινής διοικούσας επιτροπής του υπό σύσταση σωματείου με την επωνυμία «.....»	917
§ 505. Πίνακας προσωρινής διοικούσας επιτροπής της υπό σύσταση ομοσπονδίας με την επωνυμία «.....».....	917
§ 506. Πίνακας μελών του διοικητικού συμβουλίου	918
§ 507. Πρακτικό Γ.Σ. σωματείου περί απορρόφησής του.....	919
§ 508. Πρακτικό Γ.Σ. σωματείου περί αποδοχής της απορρόφησης.....	920
§ 509. Αίτηση για δικαστική αναγνώριση πρωτοβαθμίου σωματείου	921
§ 510. Προτάσεις για αναγνώριση πρωτοβαθμίου σωματείου.....	922
§ 511. Αίτηση για αναγνώριση ομοσπονδίας ή συνομοσπονδίας	923
§ 512. Προτάσεις για αναγνώριση ομοσπονδίας.....	925
§ 513. Υπόδειγμα ανακοπής του άρθρου 82 ΑΚ και 787 ΚΠολΔ κατά της διαταγής εγγραφής του σωματείου στα βιβλία του Πρωτοδικείου	927
§ 514. Αίτηση για έγκριση τροποποίησης καταστατικού	928
§ 515. Προτάσεις για τροποποίηση καταστατικού σωματείου	930
§ 516. Περίληψη απόφασης αναγνώρισης σωματείου	931
§ 517. Περίληψη απόφασης τροποποίησης καταστατικού	931
§ 518. Τυπικό υπόδειγμα αίτησης για καταχώριση στο δημόσιο βιβλίο σωματείων του πρωτοδικείου.....	932
§ 519. Διαταγή αναγνώρισης σωματείου	933
§ 520. Διαταγή τροποποίησης καταστατικού.....	935
§ 521. Αγωγή για ακύρωση απόφασης διοικητικού συμβουλίου.....	937
§ 522. Υπόδειγμα αγωγής για ακύρωση απόφασης Γ.Σ.....	938
§ 523. Αίτηση αναστολής εκτέλεσης άκυρης απόφασης Γ.Σ.....	939
§ 524. Υπόδειγμα αίτησης για διορισμό προσωρινής διοίκησης	940
§ 525. Υπόδειγμα κύριας παρέμβασης σε δίκη διορισμού προσωρινής διοίκησης.....	942
§ 526. Υπόδειγμα πρόσθετης παρέμβασης σε δίκη διορισμού προσωρινής διοίκησης.....	943
§ 527. Τριτανακοπή κατά απόφασης που διόρισε διοίκηση	944
§ 528. Αίτηση για παράταση θητείας διορισμένης διοίκησης.....	947
§ 529. Υπόδειγμα απόφασης παράτασης θητείας διορισμένου Δ.Σ.....	950

§ 530. Υπόδειγμα αίτησης για παράδοση βιβλίων και στοιχείων	953
§ 531. Αγωγή – Προσφυγή αποβληθέντος μέλους	954
§ 532. Αίτηση αναστολής εκτέλεσης απόφασης αποβολής	955
§ 533. Αίτηση εξουσιοδότησης στη μειοψηφία για σύγκληση Γ.Σ.....	957
§ 534. Αίτηση για διάλυση του σωματείου	958
§ 535. Αίτηση για διορισμό εκκαθαριστών.....	959
§ 536. Αγωγή – Προσφυγή μέλους για εγγραφή σε σωματείο.....	960
§ 537. Προσφυγή αμφισβήτησης της αντιπροσωπευτικότητας	964
§ 538. Σχέδιο αγωγής για την κήρυξη απεργίας ως παράνομης.....	967

ΜΕΡΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

§ 539. Υπόδειγμα πρακτικών γενικής συνέλευσης	971
§ 540. Υπόδειγμα πρόσκλησης στα μέλη για γενική συνέλευση	972
§ 541. Υπόδειγμα πρακτικού συνεδρίασης του Δ.Σ.....	973
§ 542. Δήλωση αποχώρησης μέλους από το διοικητικό συμβούλιο	974
§ 543. Σχέδιο σύνταξης εισηγητικής έκθεσης περί απολογισμού.....	974
§ 544. Υπόδειγμα έκθεσης ελεγκτικής επιτροπής.....	976
§ 545 Α. Τυπικό πρακτικό αρχαιρεσιών εφορευτικής επιτροπής σωματείου περί εκλογής Δ.Σ. και λοιπών οργάνων με φυσική παρουσία των μελών	977
§ 545 Β. Πρακτικό εφορευτικής επιτροπής με ηλεκτρονική ψηφοφορία	979
§ 545 Γ. Πρακτικό μικτών αρχαιρεσιών με φυσική παρουσία και με ηλεκτρονική διαδικασία	982
§ 546. Πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής του αρχείου και των περιουσιακών στοιχείων του σωματείου, που εδρεύει στ.....με την επωνυμία «.....»	987
§ 547. Πρακτικό εκλογής εφορευτικής επιτροπής	988
§ 548. Υπόδειγμα πρακτικού συγκρότησης σε σώμα Δ.Σ. και κατανομής των αξιωμάτων των μελών αυτού	989
§ 549 Πρακτικά Συνεδρίασης της διορισθείσας Προσωρινής Διοίκησης του σωματείου με την επωνυμία «.....»	990
§ 550. Υπόδειγμα πρακτικού αποβολής μέλους	991
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	993
ΕΙΔΙΚΗ ΣΩΜΑΤΕΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	999